

الحزب الديمقراطي الإسرائيلي

الحرية والمساواة والتكافل وأخوة الشعوب في الوطن

המפלגה הדמוקרטית הישראלית

חירות, שוויון, ערבות הדדית ואחוות עמים במולדת

مسودة المبادئ الأساسية في البرنامج 3.00

עיקרי מצע הדמוקרטיה 3.00

התפקדות לדמוקרטיה: <https://www.democratit.org.il/join> **الالتزام ل هديموقراطيت**

الالتزام ل هديموقراطيت
התפקדות לדמוקרטיה

דמוקרטיה דيمقراطية

حرية مساواة وتكافل اجتماعي

חירות שוויון וערכות הדת

المحتويات

תוכן עניינים

מבוא ותקציר המצע	עמוד/صفحة 1	מقدمة وملخص البرنامج	עמוד/صفحة 1
1. הדמוקרטיה הישראלית	עמוד/صفحة 2	1. الديمقراطية الإسرائيلية	עמוד/صفحة 2
2. שוויון לכול	עמוד/صفحة 2	2. المساواة للجميع	עמוד/صفحة 2
3. כבוד האדם וחירותו	עמוד/صفحة 3	3. كرامة الإنسان وحرية	עמוד/صفحة 3
4. הגדרה עצמית ואחוות עמים במולדת	3	4. حق تقرير المصير والتآخي بين شعوب الوطن	3
5. ערבות הדדית וקיימות	עמוד/صفحة 4	5. التكافل، الاقتصاد والاستدامة	עמוד/صفحة 4
6. ביטחון ושלטון החוק	עמוד/صفحة 5	6. الأمن وسيادة القانون	עמוד/صفحة 5
7. חוקה לישראל	עמוד/صفحة 5	7. دستور لإسرائيل	עמוד/صفحة 5

מבוא ותקציר המצע

המפלגה הדמוקרטית היא מפלגה כלל ישראלית ושוויונית יהודית-ערבית. המפלגה שייכת לחברותיה ולחבריה, כשם שעל המדינה להיות שייכת לאזרחיותה ולאזרחיה, והיא שואפת לייצג את כלל הציבור. המפלגה מחויבת לקדם את ערכי הדמוקרטיה ובראשם כבוד וחירות בנות ובני האדם, השוויון והערבות הדדית, ואת המאבק לשלום; את העקרונות הדמוקרטיים של שוויון בפני החוק, שקיפות ושותפות בקבלת החלטות; את זכויותיהם. האישיות, הקהילתיות והלאומיות של בנות ובני הקהילות והעמים בישראל; ותפעל לכינון חוקה, ולפרורמה ושינוי בשיטת הממשל בישראל, כך שתייצג את כלל הציבור בפועל; הכול כנאמר בחוקת הדמוקרטיה.

مقدمة وملخص البرنامج

الحزب الديمقراطي تابع لعضواته وأعضائه، مثلما يجب على الدولة ان تكون تابعة لمواطناتها ومواطنيها، وهو يسعى من اجل تمثيل كل الجمهور. يلتزم الحزب بتعزيز قيم الديمقراطية وفي مقدمتها الاحترام والحرية لبنات وبني البشر، المساواة والتكافل والنضال من أجل السلام؛ المبادئ الديمقراطية بشأن المساواة أمام القانون، الشفافية والشراكة في صنع القرار؛ الحقوق الشخصية والجماعية والقومية لبنات وأبناء المجتمعات والشعوب في إسرائيل؛ سيعمل الحزب على صياغة دستور وإجراء إصلاحات وتغيير نظام الحكم في إسرائيل بحيث يمثل، كل الجمهور بالفعل؛ كل ذلك كما يرد في الدستور الديمقراطي.

1. הדמוקרטיה הישראלית

המפלגה הדמוקרטית נוסדה כדי להילחם על קיומה של דמוקרטיה בישראל והערכים הנלווים אליה. דמוקרטיה אינה עריצות הרוב: חובתה לייצג גם את המיעוטים ואת הקבוצות המוחלשות ולשמור על זכויותיהם ועל ייצוגם בשלטון, תוך הסכמות רחבות. **הדמוקרטיה** תפעל כדי לבנות ולשפר, לשמור ולחזק את מנגנוני הדמוקרטיה, לרבות הפרדת הרשויות, העצמת הרשויות המקומיות והאזוריות, עידוד מעורבות ציבורית וקהילתית, ביקורת, טוהר המידות ומלחמה בשחיתות, כולל הצבת תנאים להגבלת כהונה; **הדמוקרטיה** תבטיח שמוסדות המדינה ימלאו את תפקידם כחוק ובאופן עצמאי, **לטובת הכלל**; תבצר את מעמד שומרי.ות.הסף, ותעגן את עקרונות שלטון החוק בחקיקה; תפעל לצמצום הנתק בין הריבון למשרתיו ותעודד ביקורת של רשות אזרחית אפקטיבית על כל גוף ציבורי; תקדם מנגנונים לדמוקרטיה שיתופית, דיונית, מבוזרת וישירה ותשאף לשיפור מתמיד של המודל הדמוקרטי, לרבות התאמתו ליכולות האנושות במאה ה-21.

1. הדימוקרטיה הישראלית

תأسس الحزب الديمقراطي من أجل تثبيت الديمقراطية والقيم المرافقة لها في إسرائيل. الديمقراطية لا تعني استبداد الأغلبية: من واجبها تمثيل الأقليات والفئات المستضعفة والحفاظ على حقوقهم وتمثيلهم في السلطة، وذلك من خلال توافقات واسعة. سيعمل الديمقراطي على بناء وتحسين وصيانة وتعزيز آليات الديمقراطية، بما في ذلك الفصل بين السلطات، تمكين السلطات المحلية والإقليمية، تشجيع مشاركة الجمهور والمجتمعات، الانتقاد، نظافة اليد ومكافحة الفساد، بما في ذلك سن قوانين لتحديد مدة الحكم؛ يضمن الديمقراطي بأن تقوم مؤسسات الدولة بمهامها بموجب القانون وبشكل مستقل ولصالح الجميع؛ لتعزيز مكانة القائمين على حماية المؤسسات الديمقراطية ولترسيخ مبادئ سيادة القانون في التشريع. سيعمل على تقليص القطيعة بين صاحب السيادة وبين من يقوم على خدمته، وتشجيع الرقابة من قبل سلطة شعبية فعالة على كل هيئة عامة؛ تعزيز آليات الديمقراطية التشاركية القائمة على التداول، التوزيع، والمباشرة. ويسعى الديمقراطي أيضًا إلى التحسين المستمر للنموذج الديمقراطي، بما في ذلك التكيف مع القدرات البشرية في القرن الحادي والعشرين.

2. שוויון לכול

המפלגה הדמוקרטית תפעל למען שוויון אזרחי מלא בכל מובניו, ובפרט השוויון בפני החוק; לעיגון עקרון השוויון בחוק יסוד, ולתיקון כל דין או הסדר הפוגעים בו. **הדמוקרטיה** מבקשת לבטא שוויון זה בהיותה המפלגה היחידה בישראל שהיא כלל-ישראלית - בלי שום מדרג לאומי, תרבותי, דתי ומגדרי מוכתב מראש. מפלגה הדוגלת בחופש דת וחופש מדת, ובזכות לחיות ולמות מתוך חירות אישית ובכבוד; מפלגה רב-דתית מבלי להיות אנטי-דתית, רב-לאומית מבלי להיות אנטי-לאומית, רב-מגדרית ופמיניסטית, מסורתית ומתחדשת, השואפת לחברה חדשה ומשותפת, יהודית-ערבית; **הדמוקרטיה** רואה בשוויון בישראל אמצעי הגנה על הדמוקרטיה, על החירות, על הקהילתיות ועל ערכי המשפחה, ותפעל להכרה במלוא הזכויות לתאים משפחתיים מגוונים, בנישואין מכל הסוגים: אזרחיים, דתיים, בין-דתיים וגאים, וגם ללא נישואין.

2. المساواة للجميع

سيعمل الحزب الديمقراطي على تحقيق المساواة المدنية الكاملة بمختلف مفاهيمها، وعلى وجه الخصوص المساواة أمام القانون؛ ترسيخ مبدأ المساواة في القانون الأساس وتعديل أي قانون أو أي إجراء يمس به؛ يسعى الديمقراطي للتعبير عن هذه المساواة لكونه الحزب الوحيد في إسرائيل الذي هو اسرائيلي شامل للجميع، دون أي تراتبية قومية، ثقافية، دينية وجندرية مفروضة مسبقًا. حزب يتيح حرية الدين وحرية عدم التدين، الحق في العيش والموت بموجب الكرامة والحرية الشخصية، متعدد الأديان دون أن يكون معاديًا للدين، متعدد الجندريات ومناصر للنسوية، تقليدي ومتجدد، من أجل مجتمع حديث ومشارك؛ يعتبر الديمقراطي أن المساواة في إسرائيل هي الوسيلة لحماية الديمقراطية، الحرية، الأطر المجتمعية والقيم الأسرية: الاعتراف بكامل الحقوق للخلايا الأسرية بأنواعها المختلفة، وفي الزواج على اختلاف أنواعه: المدني، الديني وبين الأديان، المجتمع المثلي، وكذلك بدون زواج.

3. כבוד האדם וחירותו

המפלגה הדמוקרטית תבטיח הגנה מלאה על ערכים וכבודם של כל אישה ואיש, ילדה וילד, על פרטיותם, על חירותם האישית, על הריבונות על גופם ועל הזכות לחתירה לאושר ולמידות הטובות; תקדם מתן זכויות מלאות לפליטים וות, מבקשי מקלט וחסרי.ות מעמד; תקיים מאבק מתמיד על שמירת זכויות הפרט וחירויות הפרט, כולל חופש המחשבה, הביטוי, הלמידה, העיסוק, ההתאגדות, המצפון, הנטייה המינית והמגדרית והדת, לרבות חופש מדת, הזכות לחיות ולמות מתוך חירות אישית ובכבוד - ותפעל לתקן או לבטל כל דין והסדר הפוגעים בהן; **הדמוקרטיה** תקדם לגליזציה של קנאביס ושל משני תודעה לא ממכרים, ותקדם גמילה ומזעור נזק של התמכרויות מכל סוג; **הדמוקרטיה** תפעל לביטול חוקי החירום המנדטוריים ותבטיח כי במקרי חירום יינקטו רק צעדים הכרחיים להגנת הציבור, באופן שקוף, מוגבל בזמן ובמינימום כפייה, בפיקוח מועצה ציבורית שתציג את מגוון הדעות בציבור.

3. כרמה الإنسان وحرية

סידף הצב הדמقراطى عن كرامة كل امرأة ورجل، فتاة وفتى، وعن خصوصياتهن/م، وحريةهن/م الشخصية، السيادة على أجسادهن/م والحق في السعي لتحقيق السعادة والخصال الصالحة؛ تعزيز منح الحقوق الكاملة للاجنات/ئين وطالبات/ي اللجوء ومن لا مكانة رسمية لهم؛ سيناضل الحزب بشكل دؤوب من أجل الحفاظ على حقوق وحرية الفرد، بما في ذلك حرية الفكر، التعبير عن الرأي، التعليم، اختيار المهنة، التنظيم، حرية الضمير، الميول الجنسية والجندرية والدين، بما في ذلك حرية عدم التدين، الحق في العيش على اساس الكرامة والحرية الشخصية، وسيعمل على تعديل أو إلغاء أي قانون ونظام يمس بها؛ سيعمل الديمقراطية على شرعة الكنايس والأدوية المخدرة التي لا تؤدي للإدمان؛ وتعزيز الفطام وتقليص أضرار الإدمان من أي نوع كان، سيعمل الديمقراطية على إلغاء قوانين الطوارئ الإنتدابية، والتأكد من اتخاذ الخطوات الضرورية لحماية الجمهور، فقط في حالات الطوارئ، بشفاافية وبتحديد زمني وأقل قدر من الإكراه، وذلك تحت إشراف مجلس شعبي، يمثل الآراء المختلفة بين الجمهور.

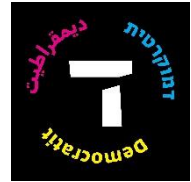
4. הגדרה עצמית ואחוות עמים במולדת

המפלגה הדמוקרטית מכירה בכך שלעמים החיים בארץ זו זכויות לאומיות במולדתם. **הדמוקרטיה** תחתור לפתרון צודק, משותף ושוויוני של הסכסוך, שיביא להגשמת זכותו של כל עם להגדרה עצמית ולבית לאומי, תוך תיקון עוולות העבר וההווה ככל האפשר, מבלי ליצור עוולות חדשות. **הדמוקרטיה** שוללת שליטה באוכלוסייה חסרת זכויות אזרחיות ופוליטיות מלאות ולפיכך מתחייבת לקדם את חלוקת הארץ לשתי מדינות לאום בגבולות מוסכמים ומוכרים: בית לאומי לעם הפלסטיני במדינת פלסטין ובית לאומי לעם היהודי במדינת ישראל, תוך שכנות טובה, שותפות ואחוה. כל זאת ללא פגיעה בחירות האישית של כל אזרח.ית ותושבת.ת ותוך אבטחת הזכויות הלאומיות של מיעוטים בכל אחת משתי המדינות, כחלק מהסכם השלום. אם יעלה הצורך, הדמוקרטיה תקדם כל חזון משותף אחר שיהיה צודק, בר-קיימא ושוויוני, ואשר שני העמים יסכימו עליו בתהליך דמוקרטי מלא.

4. حق تقرير المصير والتآخي بين شعوب الوطن

يقرّ الحزب الديمقراطي بأن للشعوب التي تعيش في البلاد حقوق قومية في وطنها، ويسعى جاهداً من أجل حل عادل ومشارك ومكافئ يحقق حق كل شعب في تقرير المصير وإقامة بيته القومي، وإصلاح الغبن الماضي من دون خلق غبن جديد. يرفض الديمقراطي السيطرة على سكان لا يملكون الحقوق المدنية والسياسية الكاملة، وبالتالي فهو يتعهد بالعمل على تقسيم البلاد لدولتين قوميتين، في حدود متفق عليها ومعتترف بها: بيت قومي للشعب الفلسطيني في دولة فلسطين وبيت قومي للشعب اليهودي في دولة إسرائيل، تسودهما علاقات جوار، مشاركة وأخوة، كل ذلك دون المساس بالحرية الشخصية لكل مواطن/ة ومقيم/ة ومع ضمان حقوق الأقليات في كل بلد، كجزء من اتفاقية السلام. إذا دعت الحاجة، فسيعمل الديمقراطي على دفع أية رؤية مشتركة أخرى بحيث تكون عادلة ومستدامة ومتساوية، والتي يتفق عليها الشعبان في عملية ديمقراطية كاملة، مع ضمانات دولية.

5. ערבות הדדית, כלכלה וקיימות

המפלגה הדמוקרטית תפעל למימוש של צדק חברתי-כלכלי וערבות הדדית, לצמצום ומניעה של פערים, שוויון בין המרכז לפריפריות, לשוויון לבעלי ות מוגבלויות ולמען שקיפות, נגישות וההנגשה לכל אזרחי ות ותושבי ות המדינה, מתוך ההבנה כי חוזקה של חברה נמדד בחוזק החוליות החלשות שבתוכה. הדמוקרטיה תקדם מערכת כלכלית הוגנת השומרת על האיזון בין כלכלת שוק חופשית ממונופולים לבין מדינת רווחה, תוך הגנה על זכות הקניין הציבורית והפרטית ועל ארגוני החברה האזרחית. הערבות ההדדית תתקיים בתחומי הכלכלה, הבריאות, התעסוקה, הרווחה, החינוך, הדיור, התחבורה, התרבות והסביבה: הבטחת הכנסה, כולל קצבאות לנוקמים; מערכת בריאות מודרנית וזמינה לכל דורש; הגנה על הזכות לעבודה מאורגנת, על בטיחות בעבודה ועל החקלאות; איסור על נפוטיזם ציבורי ושלטוני וענישה מחמירה בגינו; רגולציה תקיפה ושקופה על לוביזם עסקי בפוליטיקה; תמיכה והגנה בחוק על קיומה של תקשורת עצמאית; חינוך-חינם מתקדם ושוויוני לכל גיל, והשכלה לכול; דיור בר-השגה וניצול מקסימלי של שטחי בנייה עירוניים ללא פגיעה נוספת בטבע; תחבורה ציבורית מוגברת ויעילה בכל ימות השבוע; תמיכה והגנה על התרבות, לרבות תרבות הפנאי והספורט. הדמוקרטיה מתחייבת לתת עדיפות עליונה למאבק במשבר האקלים, לקיימות, לאיזון הריבוי הטבעי ולזכויות וחופש לבעלי חיים. הדמוקרטיה תפעל לחקיקת חוק-יסוד הזכויות החברתיות, שיבטיח את תפקידה החשוב של המדינה בתמיכה ובעידוד ערבות הדדית וקהילתיות בחברה האזרחית.

5. التكافل والاقتصاد والإستدامة

سيعمل الحزب الديمقراطي على تحقيق التكافل، العدالة الاجتماعية - الاقتصادية، تقليص وسد الفجوات، المساواة بين المركز والضواحي، المساواة لذوي الإعاقة، بالإضافة إلى الشفافية، الإتاحة لجميع المواطنين والمقيمين في الدولة، من خلال الإدراك أن قوة المجتمع تقاس بقوة الحلقات الضعيفة في داخله. سيعمل الديمقراطي على تعزيز نظام اقتصادي عادل مع حماية حقوق الملكية العامة والخاصة، والحفاظ على التوازن بين اقتصاد السوق الخالي من الاحتكارات وبين دولة الرفاه ومنظمات المجتمع المدني.. يتم التكافل في مجالات الاقتصاد والصحة والتوظيف والرفاه والتعليم والإسكان والمواصلات والثقافة والبيئة: ضمان الدخل، بما في ذلك مخصصات للمحتاجين؛ نظام صحي حديث متاح لمن يحتاج إليه؛ حماية الحق في العمل المنظم والسلامة في العمل والزراعة؛ حظر المحسوبيات وفرض عقوبات شديدة عليها، في المؤسسات العامة والحكومية، ومجموعة واسعة من القوانين الصارمة والشفافة على الاحتكارات في الاعمال وفي السياسة؛ الدعم والحماية بموجب القانون لإعلام مستقل؛ تعليم متطور ومجاني لجميع الأعمار والتعليم للجميع؛ إسكان متاح والاستخدام الأقصى لمناطق البناء الحضري دون التسبب في المزيد من الإضرار للطبيعة؛ وسائل نقل عامة متطورة وناجعة في جميع أيام الأسبوع؛ دعم وحماية الثقافة بما في ذلك الثقافة الترفيهية والرياضية. يلتزم الحزب الديمقراطي بمنح الأولوية التامة لمكافحة أزمة المناخ، والاستدامة، والتوازن في النكاثر الطبيعي، حقوق الحيوان وحرية. سيعمل الديمقراطي على سن قانون أساس للحقوق الاجتماعية، والذي يضمن الدور المهم للدولة في دعم وتشجيع التكافل في المجتمع المدني.

6. ביטחון ושלטון החוק

תחושת הביטחון האזרחי, האישי והציבורי, תלויה בחוסן החברתי ובערבות הדדית, ובמידה רבה מאוד בסיוע הסכסוך באזור. **הדמוקרטיה** תוביל למאמץ מדיני נמרץ והכרחי לסיום הסכסוך ולצד זאת, תפעל להבטחת הביטחון ולביצור כוחה הצבאי והמדיני של ישראל, כנגד האיומים הנשקפים לה מצד מדינות אויב וארגוני טרור פלסטיניים ויהודיים, מחוץ ומבית. הדמוקרטיה תפעל לפרק מנשקם ארגוני פשע ומיליציות חמושות בישראל ובכל השטחים שתחת שלטונה. הדמוקרטיה תפעל גם לרפורמה עמוקה במשטרה ובמערכות אכיפת החוק והמשפט, לטובת היותן-מחדש כוח מגן לציבור, וליעולן, להגברת נגישותן ולחיזוק עצמאותן ומנגנוני הביקורת עליהן.

6. לأمن وسيادة القانون

ידرك الحزب الديمقراطي أن الشعور بالأمن المدني والشخصي والعام يعتمد على الحصانة الاجتماعية والتكافل وإلى حد كبير على نشاط سياسي فعال وضروري لإنهاء الصراع في المنطقة. في الوقت نفسه، سيعمل الديمقراطي على ضمان الأمن وتعزيز القوة العسكرية والسياسية لإسرائيل ضد التهديدات التي تواجهها من قبل الدول المعادية والمنظمات الإرهابية الفلسطينية واليهودية، في الداخل والخارج على حد سواء، وستتزع سلاح المنظمات الإجرامية والمليشيات المسلحة في إسرائيل وفي جميع الأراضي الواقعة تحت سيطرتها. سيعمل الحزب الديمقراطي من أجل إصلاح عميق للشرطة وأنظمة إنفاذ القانون، لكي تصبح من جديد قوة تعمل على حماية الجمهور، من أجل زيادة نجاعتها واتاحة خدماتها للجمهور وتعزيز استقلاليتها وآليات المراقبة عليها.

7. חוקה לישראל

המפלגה הדמוקרטית תקדם את תהליך כינונה של חוקה ישראלית, שהיא האמנה החברתית של ישראל, כפי שמתחייב מהכרזת העצמאות, וזאת על-ידי הציבור ובסיוע רשויות המדינה, מתוך הסכמיות; כל שינוי בחוקה יחייב אישור ציבורי רחב. **הדמוקרטיה** מתחייבת להעניק באופן מיידי לחוקי היסוד הקיימים מעמד חוקתי מחוזק, תוך התאמות הכרחיות; לבטל את חוק הלאום; לעגן בחקיקה את ערכי הכרזת העצמאות ולחוקק את חוק יסוד החקיקה. **הדמוקרטיה** תקדם שיתוף פעולה בכל תחומי החקיקה עם כל המפלגות, התנועות והארגונים המחויבים לדמוקרטיה ולזכויות היסוד הבלתי-ניתנות להכחשה של כל אזרחיות ואזרחי המדינה, ללא הבדל דת, גזע, מין, גיל, מגדר, לאום ומוצא.

7. دستور لإسرائيل

سيعمل الحزب الديمقراطي على تكثيف الجهود لصياغة الدستور الإسرائيلي، وهو الميثاق الاجتماعي لإسرائيل كما يتطلب الأمر بموجب إعلان الاستقلال، من قبل الجمهور بمساعدة سلطات الدولة من خلال التوافقات، وأي تغيير فيه يتطلب موافقة عامة واسعة. يتعهد الديمقراطي بمنح القوانين الأساسية القائمة، على الفور، مكانة دستورية معززة مع إجراء التعديلات اللازمة، وإلغاء قانون القومية وتكريس قيم إعلان الاستقلال في التشريع وسن قانون أساس للتشريع. سيعمل الديمقراطي على تعزيز التعاون في جميع مجالات التشريع مع جميع الأحزاب والحركات والمنظمات الملتزمة بالديمقراطية والحقوق الأساسية التي لا يمكن إنكارها لجميع مواطنات ومواطني الدولة، بغض النظر عن الدين والعرق والجنس والعمر والجنس والقومية والمنشأ.

דמוקרטיה דيمقراطية
חירויות שוויון וערבות הדדית
חריה مساواة وتكافل اجتماعي